

R O M Â N I A
TRIBUNALUL MARAMUREȘ
SECȚIA PENALĂ

cod operator 2618

DOSAR NR. _____

ÎNCHEIERE

Ședința publică din _____
 Instanța constituită din:

PREȘEDINTE: _____

JUDECĂTOR: _____

GREFIER: _____

**Ministerul Public este reprezentat de procuror _____
 din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Maramureș**

Pe rol este soluționarea contestației formulate de condamnatul _____, fiul lui _____, născut la data de _____, CNP _____, în prezent deținut la Penitenciarul _____) împotriva sentinței penale nr. _____ pronunțată de Judecătoria Baia Mare în dosarul nr. _____ având ca obiect contestație la executare.

La apelul nominal făcut în ședință publică se prezintă contestatorul-condamnat _____, în stare de detenție, asistat de apărător ales, avocat _____.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei după care:

Instanța procedează la identificarea contestatorului _____.

Reprezentantul parchetului și apărătorul ales al contestatorului arată că nu au cereri de formulat.

Nefiind cereri, instanța acordă cuvântul asupra contestației.

Apărătorul ales al contestatorului _____, domnul avocat _____, solicită ca în temeiul art. 597 alin. 7 rap. la art. 425 alin. 7 pct. 2 lit. a Cod procedură penală admiterea contestației, desființarea hotărârii de fond și rejudecând, admiterea contestației la executare. Arată că în acest dosar sunt mai multe chestiuni care ar trebui lămurite de către instanța de judecată, inclusiv posibilitatea de aplicare a dispozițiilor art. 475 Cod procedură penală și chiar posibilitatea de a se sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție de a se solicita să pronunțe un DCD în care să se spună dacă se aplică acel DCD și dispozițiilor art. 53¹ din Legea de punere în executare a pedepselor, dacă este o dispoziție care se aplică sau nu contestației la executare. Din punctul său de vedere, dispozițiile art. 53¹ Cod procedură penală au o dublă caracteristică, atât de drept material cât și de procedură. Dacă este de drept material este de imediată aplicare, dacă este de procedură, atunci sunt două chestiuni de lămurit: de ce ar beneficia numai persoanele care au avut fericirea ca Înalta Curte să pronunțe acel DCD, iar dosarele nu au fost încă soluționate în mod definitiv de către instanțele de judecată. Din punctul său de vedere, această dispoziție se aplică tuturor persoanelor care au executat pedeapsă în perioada 12.07.2013 și până la momentul când ei își formulează cererea. Pe de altă parte, instanța va putea constata că aceste dispoziții sunt de imediată aplicare, nu trebuie niciun condamnat să solicite ANP-ului să beneficieze de 6 zile în plus la 30 de zile, ANP-ul are obligația, din punctul său de vedere, doar de a constata condițiile în care este cazat, iar în situația în care constată că sunt îndeplinite dispozițiile legale, trebuie să aplice acea reducere de 6 zile. În ceea ce privește motivarea, a observat că în motivare s-ar face o referire la schimbarea încadrării juridice, ceea ce ar fi inadmisibil pe calea contestației la executare. Se

va putea constata că din dispozițiile art. 386 alin. 1 Cod procedură penală schimbarea încadrării juridice se referă strict la starea faptei, modalitatea de descriere în fapt și nu la circumstanțele personale. Din punctul său de vedere, recidiva post executorie sau postcondamnatorie este o stare de drept și nicidecum o stare de fapt. Privitor la modalitatea prin care instanța a respins contestația la executare pe motiv că nu ar beneficia condamnării care nu și-au executat integral pedeapsa, se poate constata că inclusiv Codul de procedură penală prevede liberarea condiționată ca o măsură de bună clemență din partea statului ca în situația în care se consideră că o persoană este îndreptată și poate intra în sânul societății, să fie liberată condiționa. Perioada care s-a executat trebuie să fie calculată, acordată în plus, se impune o recalculare a pedepsei care nu încalcă autoritatea de lucru judecat pentru că este o dispoziție cu caracter retroactiv. Nu a spus Curtea Constituțională că acea dispoziție este constituțională și dacă ar fi existat o dispoziție a Curții Constituționale, este dispoziția art. 5 care până la momentul publicării în Monitorul oficial, chiar și ulterior și-ar produce efecte această dispoziție a art. 53¹. Solicită admiterea contestației la executare și să se dispună punerea în libertate pentru că pedeapsa este executată din punctul său de vedere. A făcut și calcule matematice, reținând și data când se va pronunța. În situația în care instanța va constata că ar mai executa o anumită fracție de pedeapsă, solicită a se dispună liberarea condiționată, deși condamnatul a formulat o cerere care a fost respinsă în dosarul nr. _____ al Judecătoriei Baia Mare, s-a fixat termen pentru formularea unei noi cereri în _____. Cu cheltuieli judiciare în sarcina statului.

Instanța pune în discuție chestiunea prealabilă a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei soluții de dezlegare, așa cum a reieșit din concluziile formulate de către apărătorul ales al condamnatului, avocat _____ și îi solicită reprezentantului parchetului să se pronunțe și cu privire la fondul cauzei.

Reprezentantul parchetului, cu privire la fondul cauzei, apreciază că prezenta contestație este nefondată, apreciază că hotărârea instanței de fond este legală și temeinică, își însușește argumentele avute în vedere în vedere și reținute de către instanța fondului, apreciază că ceea ce se solicită, respectiv reducerea sau micșorarea pedepsei care se aplică petentului așa cum rezultă dintr-o altă hotărâre definitivă, apreciază că Decizia la care s-a făcut referire, Decizia nr. 7/2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție dată de completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală nu își găsește aplicabilitatea în situația de față, în cazul contestației la executare. Apreciază necesar a se analiza situația de la care s-a plecat. S-a declarat un apel împotriva unei sentințe pronunțată de Judecătoria Sectorului 1 București care a fost sesizată cu judecarea unor cauze pe fond, iar la momentul la care s-a stabilit situația juridică a celui inculpat din respectivul dosar, s-a pus problema de revocare a restului de liberare condiționată. Apreciază că Decizia 7 este aplicată doar pentru situațiile de judecată pe fond, acest lucru coroborat cu dispozițiile art. 477 alin. 3 Cod procedură penală se aplică pentru viitor pentru situațiile de judecată în procesele în care se pune problema de recalculare a restului de liberare condiționată, pentru că astfel s-ar putea ajunge în situația de încălcare a autorității de lucru judecat. În situația de față, dacă s-ar transforma recidiva postcondamnatorie într-o recidivă postexecutorie, apreciază că pedeapsa de 8 luni închisoare ar fi nelegală, minimul legal fiind de 1 an închisoare și fiind vorba de autoritate de lucru judecat, apreciază că nu se poate interveni pentru schimbarea încadrării juridice. Pentru că sunt instanțe care s-au pronunțat în mod diferit, admitând contestații la executare sau pronunțând soluții de respingere a contestației la executare, apreciază că ar fi util, necesar a se sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție. Depune și practică judiciară și solicită completului de judecată să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție.

La ultimul cuvânt, contestatorul _____ solicită admiterea contestației.

Instanța reține cauza în pronunțare.

TRIBUNALUL

În vederea deliberării,

DISPUNE:

Amână pronunțarea soluției la data de _____ completul penal _____, sala _____.
Pronunțată în ședință publică azi, _____.

PREȘEDINTE

GREFIER

R O M Â N I A
TRIBUNALUL MARAMUREȘ
SECȚIA PENALĂ

cod operator 2618

DOSAR NR. _____

ÎNCHEIERE

Ședința publică din _____

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE: _____

JUDECĂTOR: _____

GREFIER: _____

Ministerul Public este reprezentat de procuror _____
din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Maramureș

Pe rol este pronunțarea soluției privind contestația formulată de condamnatul _____, fiul lui _____, născut la data de _____, CNP _____, în prezent deținut la Penitenciarul _____) împotriva sentinței penale nr. _____ pronunțată de Judecătoria Baia Mare în dosarul nr. _____ având ca obiect contestație la executare.

Se constată că dezbaterile cauzei au avut loc în ședința publică din data de _____, concluziile fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, pronunțarea soluției fiind amânată pentru data de azi.

TRIBUNALUL

În vederea deliberării,

DISPUNE:

Amână pronunțarea soluției la data de _____ completul penal _____.
Pronunțată în ședință publică azi, _____.

PREȘEDINTE

GREFIER

ROMÂNIA
TRIBUNALUL MARAMUREȘ
Secția penală

Cod operator - 2618

Dosar nr. _____

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de _____

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE: _____

JUDECĂTOR: _____

GREFIER: _____

Ministerul Public este reprezentat de **procuror** _____
din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Maramureș

Pe rol este pronunțarea soluției asupra contestației formulate de condamnatul **L.D.** împotriva sentinței penale nr. _____ a _____, pronunțată în dosarul nr. _____, având ca obiect contestație la executare.

Instanța constată că dezbaterile cauzei a avut loc în ședința publică din data de _____, concluziile și susținerile părților și participanților fiind consemnate în încheierea de ședință ce face parte integrantă din prezenta. Pronunțarea soluției s-a amânat pentru _____ și, ulterior, pentru azi, când, în urma deliberării, instanța a pronunțat următoarea încheiere.

TRIBUNALUL

I. Constată admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit dispozițiilor art. 475 Cod procedură penală, motivat de faptul că:

Tribunalul Maramureș este investit cu judecarea cauzei în contestație și, potrivit dispozițiilor art. 552 alin. 2 Cod procedură penală, hotărârea pronunțată în calea de atac a contestației rămâne definitivă la data pronunțării acesteia, fiind astfel îndeplinită condiția prevăzută de art. 475 Cod procedură penală referitoare la soluționarea cauzei în ultimă instanță.

În speță, a fost identificată o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, și anume dacă „interpretarea dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 permite, în cadrul contestației la executare formulate în baza art. 598 lit. d Cod procedură penală, schimbarea încadrării juridice și a regimului sancționator avut în vedere la momentul judecării cauzei, ca o consecință a recalculării pedepsei „executate sau considerată ca executată”, astfel recalculează, urmare aplicării dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 cu raportare la art. 43 alin. 1 și 5 Cod penal”.

De lămurirea acestei chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, fiind necesar să se stabilească dacă aplicarea în cauză a dispozițiilor privind recursul compensatoriu are influență asupra stării de recidivă, asupra primului termen al stării de recidivă și asupra felului recidivei.

De lămurirea acestei chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, dat fiind că în eventualitatea în care se apreciază întemeiată contestația condamnatului cu privire la recalcularea restului rămas neexecutat din pedeapsa care constituie primul termen al recidivei, ca urmare a aplicării dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, se pune problema care este felul recidivei (postcondamnatorie sau postexecutorie), cu implicații asupra modului de stabilire a pedepsei conform art. 43 Cod penal.

Chestiunea de drept enunțată este nouă deoarece asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat nici printr-un recurs în interesul legii, nici printr-o hotărâre prealabilă, potrivit art. 474 și, respectiv, art. 477 Cod procedură penală.

Chestiunea de drept enunțată nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate azi, 18 decembrie 2018.

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin sentința penală nr. _____ a Judecătoriei Baia Mare, pronunțată în dosarul nr. _____, s-a dispus, în baza art. 598 alin. 1 lit. d Cod procedură penală, respingerea contestației la executare formulată de către condamnatul _____, aflat în executarea pedepsei de 1 an și 10 luni închisoare, aplicată prin sentința penală nr. _____ a Judecătoriei Vișeu de Sus, definitivă prin decizia penală nr. _____ a Curții de Apel Cluj.

În motivarea hotărârii, judecătoria a reținut următoarele:

Prin cererea înregistrată inițial pe rolul Judecătoriei Vișeu de Sus la data de _____ sub nr. de dosar _____ - și ulterior declinată în favoarea Judecătoriei Baia Mare, prin Sentința penală nr. _____, petentul _____ a solicitat, micșorarea sau recalcularea restului de pedeapsă rămas de executat din pedeapsa de 2 ani și 6 luni închisoare aplicată prin Sentința penală nr. _____ a Judecătoriei Vișeu de Sus, pronunțată în dosarul nr. _____, definitivă prin Decizia penală nr. _____ a Curții de Apel Cluj, prin aplicarea DCD nr. 7/2018 a ÎCCJ din 26.04.2018 cu referire la art. 55 ind. 1 din Legea nr. 254/2013 modificată prin art. I pct. 3 din Legea nr. 169/2017. De asemenea, a solicitat anularea mandatului de executare a pedepsei închisorii de 1 an și 8 luni emis în baza Sentinței penale nr. _____ a Judecătoriei Vișeu de Sus definitivă prin Decizia penală nr. _____ a Curții de Apel Cluj și emiterea unui nou mandat de executare a pedepsei la data rămânării definitive a hotărârii ce se va pronunța în prezentul dosar, pentru o perioadă de 8 luni închisoare, fiind pedeapsa aplicată prin Sentința penală nr. _____.

Ulterior declinării și înregistrării cauzei pe rolul Judecătoriei Baia Mare, la dosar s-a depus o precizare, de către apărătorul petentului, în care se reiterează petitul din cererea inițială, iar în subsidiar, în situația admiterii contestației la executare, se solicită liberarea condiționată a petentului, în raport de dispozițiile art. 100, alin. 1, alin. 3, alin. 5, alin. 6 și următoarele din Codul penale și ale art. 95 – art. 97 din Legea nr. 254/2013.

În probațiune, s-au solicitat relații de la unitățile de penitenciar unde a fost încarcerat petentul și s-a atașat dosarul nr. _____ al Judecătoriei Vișeu de Sus.

Din analiza actelor și lucrărilor dosarului, instanța de fond a reținut în fapt următoarele:

În urma verificărilor efectuate în cauză, s-a stabilit faptul că petentul se află în executarea pedepsei rezultante de 1 an și 10 luni închisoare, aplicată prin Sentința penală nr. _____, definitivă prin Decizia penală nr. _____ a Curții de Apel Cluj, în baza căreia s-a emis mandatul de executare a pedepsei nr. _____. Astfel, la pedeapsa de 8 luni închisoare aplicată prin această hotărâre, în baza art. 43, alin 1 Cod penal, s-a adăugat restul de 425 zile neexecutate din pedeapsa aplicată prin Sentința penală nr. _____ a Judecătoriei Vișeu de Sus, definitivă prin Decizia penală nr. _____ a Curții de Apel Cluj.

De asemenea, a rezultat că urmare a pedepsei de 2 ani și 6 luni închisoare, aplicată prin Sentința penală nr. _____ a Judecătoriei Vișeu de Sus, pronunțată în dosarul nr. _____, definitivă prin Decizia penală nr. _____ a Curții de Apel Cluj, în perioada _____, petentul a executat un număr de 451 de zile în condiții necorespunzătoare, putând astfel beneficia de 90 de zile câștig conform Legii nr. 169/2017.

Potrivit art. 55¹ alin. 1 din Legea nr. 254/2013, astfel cum a fost introdus prin Legea nr. 169/2017, „la calcularea pedepsei executate efectiv se are în vedere, indiferent de regimul

de executare a pedepsei, ca măsură compensatorie, și executarea pedepsei în condiții necorespunzătoare, caz în care, pentru fiecare perioadă de 30 de zile executate în condiții necorespunzătoare, chiar dacă acestea nu sunt consecutive, se consideră executate, suplimentar, 6 zile din pedeapsa aplicată”. Totodată, potrivit alin. 8 al aceluiași articol, „perioada pentru care se acordă zile considerate ca executate în compensarea cazării în condiții necorespunzătoare se calculează începând cu 24 iulie 2012”.

Aceste dispoziții legale sunt aplicabile pedepselor ce se află în curs de executare, iar nu pedepselor definitiv executate, efectul fiind scăderea efectivă din durata pedepsei pe care o execută a câte 6 zile pentru fiecare perioadă de 30 de zile executate în condiții necorespunzătoare. Zilele executate raportat la care se calculează zilele câștig este necesar să facă parte din pedeapsa aplicată, ce se află în curs de executare.

Petentul practic solicită acordarea zilelor compensatorii pentru mandatul nr. _____ emis în baza Sentinței penale nr. _____ a Judecătorei Vișeu de Sus, pronunțată în dosarul nr. _____, definitivă prin Decizia penală nr. _____ a Curții de Apel Cluj.

În pedeapsa pe care o execută în prezent petentul este cuprins doar restul de 425 de zile rămase neexecutate din pedeapsa stabilită prin Sentința penală nr. _____ a Judecătorei Vișeu de Sus.

Aceasta întrucât, spre deosebire de regulile privind tratamentul sancționator al concursului, care presupun contopirea pedepselor în integralitatea lor aplicate pentru infracțiuni concurente, prin aplicarea celei mai grele cu adăugarea unui spor obligatoriu, în cazul recidivei postcondamnatorii, tratamentul sancționator se realizează între pedeapsa nou aplicată și restul rămas neexecutat din pedeapsa anterioară, doar acesta din urmă fiind cuprins în pedeapsa rezultantă, iar nu și perioada executată până la momentul liberării condiționate.

Față de cele anterior arătate, dispozițiile art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 nu dispun asupra micșorării pedepselor definitiv aplicate, ci vizează punerea în executare a pedepsei închisorii în spațiile de cazare asigurate de stat, respectiv considerarea ca executate suplimentar a unui număr de 6 zile executate în condiții necorespunzătoare, măsura compensatorie reprezentând astfel temei pentru modul de calcul referitor la stabilirea fracției necesare în vederea liberării condiționate sau pentru a se dispune liberarea la termen, putând fi contestată în condițiile Legii nr. 254/2013.

La data de 26.04.2018, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a pronunțat decizia nr. 7/2018, prin care a stabilit că „în interpretarea dispozițiilor art. 55, ind. 1 din Legea nr. 254/2013, pentru determinarea restului de pedeapsă rămas neexecutat în vederea aplicării tratamentului sancționator de la art. 104, alin. 2 coroborat cu art. 43 alin. 1 din Codul penal, trebuie recalculată - începând cu data de 24.07.2012 - perioada executată efectiv din pedeapsa din a cărei executare a fost dispusă liberarea condiționată anterior intrării în vigoare a Legii nr. 169/2017 prin considerarea ca executate suplimentar a zilelor calculate ca executate în considerarea condițiilor de detenție necorespunzătoare”.

Instanța de fond a apreciat că această decizie nu este aplicabilă unei contestații la executare, sesizarea fiind formulată într-o cauză de fond.

Determinarea restului de pedeapsă rămas neexecutat dintr-o pedeapsă anterioară se realizează de către judecătorul de fond, întrucât determinarea sa are implicații inclusiv asupra încadrării juridice a infracțiunii pe care o judecă, dat fiind faptul că determinarea existenței sale la momentul săvârșirii faptei noi conduce la reținerea recidivei postcondamnatorii sau postexecutorii, variante ale recidivei care conduc, implicit, la o sancționare distinctă a infracțiunii noi. Astfel, în ipoteza reținerii recidivei postexecutorii, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea nou săvârșită se majorează cu jumătate, potrivit art. 43, alin. 5 Cod penal, iar, în situația reținerii recidivei postcondamnatorii, se aplică tratamentul sancționator al cumulului aritmetic între pedeapsa stabilită pentru

infracțiunea nou săvârșită și restul rămas neexecutat din pedeapsa anterioară, potrivit art. 43, alin. 1 Cod penal, în acest din urmă caz pedeapsa rezultantă, astfel stabilită, intrând în autoritate de lucru judecat. Pentru aceste motive, restul rămas de executat dintr-o pedeapsă anterioară, adăugat potrivit art. 43, alin. 1 Cod penal, prin hotărâre judecătorească definitivă, nu poate fi modificat pe calea unei contestații la executare.

Decizia nr. 7/2018 Înaltei Curții de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, privește tocmai ipoteza în care se soluționează fondul cauzei, iar instanța este chemată să determine restul de pedeapsă rămas neexecutat în vederea stabilirii încadrării juridice și a aplicării tratamentului sancționator de la art. 104 alin. 2, coroborat cu art. 43, alin. 1 din Codul penal, acesta fiind scopul pentru care Înalta Curte a stabilit că trebuie recalculată - începând cu data de 24.07.2012 - perioada executată efectiv din pedeapsa din a cărei executare a fost dispusă liberarea condiționată anterior intrării în vigoare a Legii nr. 169/2017 prin considerarea ca executate suplimentar a zilelor calculate ca executate în considerarea condițiilor de detenție necorespunzătoare.

Aplicarea dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 în cazul cauzelor definitiv soluționate ar conduce la modificarea datei la care pedeapsa anterioară ar fi fost executată, prin reducerea momentului de final al acesteia, existând posibilitatea de exemplu, să se constate că o pedeapsă trebuie considerată ca fiind executată anterior, cu consecința (cel puțin teoretic), ca noua infracțiune, să nu fie comisă în stare de recidivă postcondamnatorie, ci în stare de recidivă postexecutorie. În acest caz, ar exista riscul schimbării încadrării juridice și aplicarea unui tratament sancționator diferit, lucru inadmisibil pe calea contestației la executare.

Potentul _____ a fost liberat condiționat din executarea pedepsei de 2 ani și 6 luni închisoare, la data de _____, cu un rest de 459 zile, iar fapta pentru care s-a dispus condamnarea prin Sentința penală nr. _____ a fost comisă la data de _____, moment la care pedeapsa anterioară nu era considerată ca executată (recidivă postcondamnatorie). Ori, dacă se vor aplica prevederile art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 în sensul solicitat de către petent și se vor reduce 90 de zile din pedeapsa de 2 ani și 6 luni închisoare, respectiv din restul rămas de executat de 459 zile, se va ajunge în situația ca infracțiunea pentru care s-a dispus condamnarea prin Sentința penală nr. _____ să fie săvârșită după considerarea ca executată a pedepsei de 2 ani și 6 luni închisoare (recidivă postexecutorie), împrejurare care ar implica o schimbare a regimului sancționator aplicabil și va duce implicit la o desconsiderare a autorității de lucru judecat, intervenindu-se asupra unei cauze definitiv judecate.

Potentul beneficiază de prevederile Legii nr. 169/2017, în acord cu art. 55¹, alin. 1 din Legea nr. 254/2013, urmând ca la fiecare perioadă de 30 de zile executate în condiții necorespunzătoare să-i fie considerate executate suplimentar 6 zile din pedeapsă pentru mandatul în executarea căruia se află în prezent.

Prin prisma tuturor considerentelor expuse mai sus, instanța de fond a respins contestația la executare ca neîntemeiată.

Referitor la solicitarea subsidiară, în ipoteza admiterii contestației la executare, având ca obiect liberarea condiționată a petentului, raportat la soluția de respingere a contestației la executare, aceasta nu a fost analizată de către instanță.

Împotriva acestei hotărâri a formulat contestație condamnatul _____, solicitând admiterea contestației, desființarea hotărârii de fond și, rejudecând, admiterea contestației la executare.

III. Punctele de vedere cu privire la dezlegarea chestiunii de drept, astfel cum au fost exprimate cu ocazia dezbaterilor desfășurate în acest sens la termenul de judecată din _____

Atât reprezentantul Ministerului Public, cât și apărătorul condamnatului-contestatar au susținut că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție este admisibilă.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată

1. Prezentarea normelor de drept interne

Art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal:

„Compensarea în cazul cazării în condiții necorespunzătoare

(1) La calcularea pedepsei executate efectiv se are în vedere, indiferent de regimul de executare a pedepsei, ca măsură compensatorie, și executarea pedepsei în condiții necorespunzătoare, caz în care, pentru fiecare perioadă de 30 de zile executate în condiții necorespunzătoare, chiar dacă acestea nu sunt consecutive, se consideră executate, suplimentar, 6 zile din pedeapsa aplicată.

(2) În sensul prezentului articol, se consideră condiții necorespunzătoare cazarea unei persoane în oricare centru de detenție din România care a avut lipsuri la condițiile impuse de standardele europene.

(3) În sensul prezentului articol, se consideră executare a pedepsei în condiții necorespunzătoare cazarea în oricare dintre situațiile următoare:

a) cazarea într-un spațiu mai mic sau egal cu 4 mp/deținut, care se calculează, excluzând suprafața grupurilor sanitare și a spațiilor de depozitare a alimentelor, prin împărțirea suprafeței totale a camerelor de deținere la numărul de persoane cazate în camerele respective, indiferent de dotarea spațiului în cauză;

b) lipsa accesului la activități în aer liber;

c) lipsa accesului la lumină naturală sau aer suficient ori disponibilitatea de ventilație;

d) lipsa temperaturii adecvate a camerei;

e) lipsa posibilității de a folosi toaleta în privat și de a se respecta normele sanitare de bază, precum și cerințele de igienă;

f) existența infiltrațiilor, igrasiei și mușgaiului în pereții camerelor de detenție.

(4) Dispozițiile alin. (3) se aplică în mod corespunzător și la calcularea pedepsei executate efectiv ca măsură preventivă/pedeapsă în centrul de reținere și arestare preventivă în condiții necorespunzătoare.

(5) În sensul prezentului articol, nu se consideră executare a pedepsei în condiții necorespunzătoare ziua sau perioada în care persoana a fost:

a) internată în infirmerii din cadrul locurilor de deținere, în spitale din rețeaua sanitară a Administrației Naționale a Penitenciarelor, a Ministerului Afacerilor Interne sau din rețeaua sanitară publică;

b) în tranzit.

(6) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică în cazul în care persoana a fost despăgubită pentru condiții necorespunzătoare de detenție, prin hotărâri definitive ale instanțelor naționale sau ale Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru perioada pentru care s-au acordat despăgubiri și a fost transferată sau mutată într-un spațiu de detenție având condiții necorespunzătoare.

(7) Beneficiul aplicării dispozițiilor alin. (1) nu poate fi revocat.

(8) Perioada pentru care se acordă zile considerate ca executate în compensarea cazării în condiții necorespunzătoare se calculează începând cu 24 iulie 2012.

Art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 a fost introdus prin art. I pct. 3 din Legea nr. 169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (publicată în Monitorul Oficial nr. 571 din 18 iulie 2017), care mai prevede, la art. V, că:

„(1) În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Biroul evidență și organizarea muncii din cadrul fiecărei unități va deschide o fișă de evidență pentru fiecare persoană privată de libertate în care vor fi consemnate clădirile în care a fost cazată pe parcursul pedepsei.

(2) Pentru persoanele private de libertate care au început executarea pedepsei înainte de 24 iulie 2012 fișa prevăzută la alin. (1) va cuprinde numai informațiile relevante ulterioare acestei date (...).”

De asemenea, potrivit art. VI alin. 2 din Legea nr. 169/2017, „prevederile prezentei legi se aplică în mod corespunzător persoanei condamnate aflate temporar, la solicitarea organelor judiciare, în centrele de reținere și arestare preventivă potrivit art. 45 alin. (6) din Legea nr. 254/2013, cu modificările și completările ulterioare, și persoanei private de libertate care a executat în condițiile art. 55 ind. 1 alin. (2) din Legea nr. 254/2013, cu modificările și completările ulterioare, pedepse și/sau măsuri privative de libertate în centre de reținere și arestare preventivă, în situația în care față de aceasta se dispune o pedeapsă privativă de libertate și nu a fost despăgubită pentru condiții necorespunzătoare de detenție, prin hotărâri definitive ale instanțelor naționale sau ale Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru această perioadă”.

Art. 43 Cod penal - Pedepsa în caz de recidivă

„(1) Dacă înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă, pedeapsa stabilită pentru aceasta se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.

(2) Când înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată sunt săvârșite mai multe infracțiuni concurente, dintre care cel puțin una se află în stare de recidivă, pedepsele stabilite se contopesc potrivit dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni, iar pedeapsa rezultată se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.

(3) Dacă prin însumarea pedepselor în condițiile alin. (1) și alin. (2) s-ar depăși cu mai mult de 10 ani maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile săvârșite pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, în locul pedepselor cu închisoarea se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață.

(4) Când pedeapsa anterioară sau pedeapsa stabilită pentru infracțiunea săvârșită în stare de recidivă este detențiunea pe viață, se va executa pedeapsa detențiunii pe viață.

(5) Dacă după ce pedeapsa anterioară a fost executată sau considerată ca executată se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru noua infracțiune se majorează cu jumătate.

(6) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare pentru noua infracțiune și mai înainte ca pedeapsa să fi fost executată sau considerată ca executată se descoperă că cel condamnat se află în stare de recidivă, instanța aplică dispozițiile alin. (1) - (5).

(7) Dispozițiile alin. (6) se aplică și în cazul în care condamnarea la pedeapsa detențiunii pe viață a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii.”

Art. 598 Cod procedură penală - Contestația la executare:

„(1) Contestația împotriva executării hotărârii penale se poate face în următoarele cazuri:

- a) când s-a pus în executare o hotărâre care nu era definitivă;
- b) când executarea este îndreptată împotriva altei persoane decât cea prevăzută în hotărârea de condamnare;
- c) când se ivește vreo nelămurire cu privire la hotărârea care se execută sau vreo împiedicare la executare;

d) când se invocă amnistia, prescripția, grațierea sau orice altă cauză de stingere ori de micșorare a pedepsei.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a), b) și d), contestația se face, după caz, la instanța prevăzută la art. 597 alin. (1) sau (6), iar în cazul prevăzut la alin. (1) lit. c), la instanța care a pronunțat hotărârea ce se execută. În cazul în care nelămurirea privește o dispoziție dintr-o hotărâre pronunțată în apel sau în recurs în casație, competența revine, după caz, instanței de apel sau Înaltei Curți de Casație și Justiție."

2. Punctul de vedere al completului de judecată

În interpretarea dispozițiilor art. 55 indice 1 din Legea nr. 254/2013, modalitatea de calcul a „pedepsei executate efectiv” se aplică atât condamnaților care se aflau în detenție la data intrării în vigoare a dispozițiilor art. I pct. 3 din Legea nr. 169/2017, cât și celor ce au fost deja eliberați condiționat, atât timp cât aceste persoane au executat pedeapsa în condiții necorespunzătoare, ulterior datei de 24.07.2012.

Prin decizia nr. 7/2018 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, s-a stabilit că „în interpretarea dispozițiilor art. 55 indice 1 din Legea nr. 254/2013, pentru determinarea restului de pedeapsă rămas neexecutat în vederea aplicării tratamentului sancționator de la art. 104 alin. 2 coroborat cu art. 43 alin. 1 din Codul penal, trebuie recalculată - începând cu data de 24.07.2012 perioada executată efectiv din pedeapsa din a cărei executare a fost dispusă liberarea condiționată anterior intrării în vigoare a Legii nr. 169/2017 prin considerarea ca executate suplimentar a zilelor calculate ca executate în considerarea condițiilor de detenție necorespunzătoare.

De asemenea, potrivit deciziei nr. 15 din 26 septembrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, „în interpretarea dispozițiilor art. 43 alin. 1 și alin. 5 Cod penal, prin pedeapsa „executată sau considerată ca executată”, ce constituie primul termen al recidivei, se are în vedere pedeapsa recalculată ca urmare a aplicării art. 55¹ din Legea nr. 254/2013”.

Așa cum se poate observa din analiza considerentelor celor două decizii menționate anterior, situațiile examinate constituiau obiectul judecății instanței de fond, astfel încât elementele care determinau încadrarea juridică și regimul sancționator corespunzător acesteia, puteau fi avute în vedere la soluționarea cauzei în raport de toate elementele arătate în cuprinsul deciziilor de dezlegare a chestiunilor de drept pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție.

Contestația la executare, care, într-adevăr, reprezintă singurul remediu procesual pe care îl au persoanele condamnate definitiv, pentru a putea beneficia de prevederile art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 și care reprezintă „o cauză de micșorare a pedepsei”, în sensul dispozițiilor art. 598 lit. d Cod procedură penală, ar permite deducerea zilelor câștigate ca urmare a aplicării prevederilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 din pedeapsa rezultantă, stabilită prin hotărâre definitivă.

Determinarea restului de pedeapsă rămas neexecutat dintr-o pedeapsă anterioară se realizează cu ocazia judecării fondului cauzei, întrucât stabilirea sa are implicații inclusiv asupra încadrării juridice, dat fiind faptul că determinarea existenței și întinderii sale la momentul săvârșirii noii infracțiuni conduce la reținerea recidivei postcondamnatorii sau postexecutorii, forme de pluralitate cu regim sancționator diferit și care este avut în vedere de instanță cu ocazia judecării fondului. Or, modificarea restului de pedeapsă rămas neexecutat din pedeapsa ce constituie primul termen al recidivei, prin aplicarea dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, pe calea contestației la executare poate conduce la schimbarea formei recidivei și, implicit, a regimului sancționator, cu consecința schimbării încadrării juridice, aspecte care au intrat în sfera autorității de lucru judecat. De altfel, în legătură cu acest aspect,

trebuie semnalat faptul că pot exista situații când pedeapsa stabilită pentru infracțiunea care era săvârșită în forma recidivei postcondamnatorii ar fi situată sub limita legală cerută de recidiva postexecutorie, aspect care, de asemenea, a intrat sub autoritate de lucru judecat. Or, acest aspect ar putea crea situații de discriminare pozitivă între condamnații definitiv pentru infracțiuni săvârșite în forma recidivei postcondamnatorii, și urmare aplicării dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 pe calea contestației la executare să li se modifice restul rămas neexecutat, cu consecința schimbării încadrării formei recidivei, dar care să nu aibă individualizată pedeapsa care constituie al doilea termen al recidivei postexecutorii în limitele legale cerute de regimul sancționator al acesteia, și inculpații care nu sunt judecați definitiv, iar pedeapsa pentru al doilea termen al recidivei va fi stabilită în condițiile legale privind sancționarea acestei forme de recidivă.

Având în vedere aceste aspecte, s-a apreciat că recalcularea pedepsei „executate sau considerată ca executată” astfel recalculează urmare aplicării dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 cu raportare la art. 43 alin. 1 și 5 Cod penal, nu ar permite în cadrul contestației la executare schimbarea încadrării juridice și regimul sancționator avut în vedere la momentul judecării cauzei, beneficiul dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 putând fi obținut raportat la pedeapsa rezultantă, fiind un beneficiu la liberarea condiționată.

De altfel, în expunerea de motive a Legii nr. 169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, s-a menționat ca în primul rând „acest mecanism să opereze în cadrul instituției liberării condiționate”, cu referire la acordarea zilelor compensatorii pentru executarea pedepsei în condiții necorespunzătoare.

Totodată, în sprijinul argumentului că în cadrul contestației la executare nu pot fi rediscutate chestiuni care vizează încadrarea juridică, menționăm decizia nr. 12/2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, precum și Decizia nr. VIII din 5 februarie 2007, care își păstrează valabilitatea în materia contestației la executare, care au statuat în mod obligatoriu imposibilitatea schimbării încadrării juridice în faza executării pedepselor definitive.

DISPUNE:

În temeiul art. 475 Cod procedură penală raportat la art. 476 alin. 1 Cod procedură penală, sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Dacă interpretarea dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 permite, în cadrul contestației la executare formulate în baza art. 598 lit. d Cod procedură penală, schimbarea încadrării juridice și a regimului sancționator avut în vedere la momentul judecării cauzei, ca o consecință a recalculării pedepsei „executate sau considerată ca executată”, astfel recalculează, urmare aplicării dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 cu raportare la art. 43 alin. 1 și 5 Cod penal.

În baza art. 476 alin. 2 Cod procedură penală, dispune suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept sesizate.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, azi, _____.

PREȘEDINTE

JUDECĂTOR

GREFIER

red. ____ / t-red. ____
1 ex. / _____